

فراوانی شیگلوز و نوع سروتایپ و الگوی مقاومت آنتی‌بیوتیکی آن در بیماران اسهالی مراجعه‌کننده به آزمایشگاه مرکزی کاشان در سال ۸۰-۷۹

احمد خورشیدی^{۱*}، حسین اکبری^۲، افشین صالحی^۳

خلاصه

سابقه و هدف: با توجه به اینکه بیماری‌های اسهالی از معضلات بهداشتی در تمام نقاط دنیا به ویژه کشورهای در حال توسعه و جهان سوم می‌باشد. شیگلوزیس به عنوان یک عامل اسهالی التهابی در کشور، به ویژه در فصول گرم سال محسوب می‌شود و از طرفی افزایش مقاومت آنتی‌بیوتیکی نسبت به انواع شیگلا قابل توجه و نگران‌کننده است. این مطالعه به منظور تعیین فراوانی شیگلوز و نوع سروتایپ و نیز تعیین الگوی مقاومت آنتی‌بیوتیکی در بیماران مراجعه‌کننده به آزمایشگاه مرکزی کاشان در سال ۷۹-۸۰ انجام پذیرفت.

مواد و روش‌ها: مطالعه به روش توصیفی بر روی ۷۳۴ نمونه مدفوع ارسالی به آزمایشگاه مرکزی دانشگاه انجام گرفت، نمونه‌های مدفوع پس از جمع‌آوری و انتقال در محیط ترانسپورت به روش استاندارد کشت و مورد مطالعه قرار گرفت. پس از تعیین میزان آلودگی و تعیین سروتایپ و مشخص شدن نوع آنتی‌بیوتیک‌های مقاوم به روش انتشار دیسک، نتایج با خصوصیات دموگرافیک در پرسشنامه ثبت و با آزمون کای اسکور و آنالیز واریانس تحلیل گردید.

نتایج: میزان آلودگی در نمونه‌های بررسی شده، ۵۶ مورد (۷/۶٪) برآورد گردید که از نظر سروتایپ، بیشترین موارد را شیگلا فلکسنری ۳۴ مورد به میزان (۶۰/۷٪) نشان داد و بیشترین حساسیت آنتی‌بیوتیکی نسبت به سیپروفلوکساسین، جنتامایسین و سفتی‌زوکسیم (۱۰۰٪) و نالیدیکسیک اسید به میزان (۹۶/۴٪) و بیشترین مقاومت نسبت به سفالوتین (۷۲/۱٪) و کوتریموکسازول (۵۸/۹٪) و آمپی‌سیلین (۳۸/۹٪) مشخص شد.

نتیجه‌گیری: شیگلا فلکسنری به عنوان شایع‌ترین گونه در مطالعه ما شناخته شد، از طرفی با توجه به میزان پایین مقاومت اکثر گونه‌ها نسبت به نالیدیکسیک اسید، این دارو به عنوان آنتی‌بیوتیک انتخابی پیشنهاد می‌گردد، اگرچه که اکثر سویه‌ها نسبت به سیپروفلوکساسین و جنتامایسین حساس بودند.

واژگان کلیدی: شیگلوز، تعیین سروتایپ، مقاومت آنتی‌بیوتیکی

۱- دانشیار گروه میکروب شناسی و ایمن شناسی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان.

۲- مربی بهداشت عمومی و آمار دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی کاشان.

۳- کارشناس ارشد میکروب شناسی دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی کاشان.

* نویسنده مسوول: احمد خورشیدی

آدرس: کاشان، کیلومتر ۵ بلوار قطب رواندی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی کاشان، گروه میکروب شناسی.

پست الکترونیک: Khorshidi_A@kaums.ac.ir

تلفن: ۰۳۶۱ ۵۵۵۰۰۲۱

دورنویس: ۰۳۶۱ ۵۵۵۲۹۹۹

تاریخ دریافت: ۸۴/۲/۸

تاریخ پذیرش نهایی: ۸۵/۱۰/۱۲

مقدمه

بیماری‌های اسهالی یکی از معضلات بهداشتی به عنوان یک مشکل در میان جوانان و کودکان در تمام نقاط دنیا به ویژه در کشورهای در حال توسعه مطرح می‌باشد. در بسیاری از کشورهای در حال توسعه بیماری‌های اسهال یکی از علل مهم مرگ و میر در کودکان تلقی می‌شود، در این کشورها بیماری‌های اسهالی سالانه

۵ میلیون مرگ و میر به همراه دارد که اسهال دیسانتری ناشی از شیگلا حدود ۱۰٪ آن را به ویژه در کودکان زیر ۵ سال تشکیل می‌دهد و در این میان گونه‌های شیگلا به عنوان یک عامل بیماری‌زا بالقوه در اسهال‌های التهابی مطرح است [۱]. شیگلوز در کشورهای جهان سوم در کودکانی که از شیر مادر تغذیه نمی‌شوند و در مناطقی که شاخص‌های بهداشتی زیر حد استاندارد است،